

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om domännamn

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om domännamn ändras så att lagen tillämpas också på det toppdomännamn ax som tas i bruk på Åland.

Registreringspolitiken i fråga om det nya domännamnet ax föreslås följa samma principer som gäller förvaltningen av domännamnet fi. Enligt förslaget skall upprätthållande av domännamnsregister och beviljande av domännamn under koden ax dock inte handhas av Kommunikationsverket, utan av Ålands landskapsregering. Om överföring av behörighet mellan riket och landskapet föreskrivs genom en särskild

överenskommelseförfordning.

Landskapskoden skall enligt förslaget vara avsedd att användas endast av åländska företag, samfund och privatpersoner. Av detta skäl föreslås att domännamn som slutar med landskapskoden beviljas endast sådana användare, som har i lagen avsedd anknytning till Åland, såsom hemort på Åland. Det föreslås att ålänningar, om de så önskar, även framöver skall kunna ansöka om domännamn som slutar med Finlands landskod fi.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 mars 2006.

MOTIVERING

1. Nuläge

Åland har för närvarande inget eget toppdomännamn i bruk. Ett flertal åländska företag, samfund och privatpersoner använder dock aland.fi som gemensamt domännamn av andra nivån. Även koden aland.net samt domännamn som slutar med Finlands landskod fi är populära på Åland. Domännamnet aland.fi av andra nivån är dock det enda av alternativen i vars upprätthållande landskapets olika organ aktivt engagerar sig i.

Ålands teknologicentrum som lyder under Ålands landskapsregering registrerade för eget bruk koden aland.fi år 1994. Landskapsregeringen beslöt den 23 september 2003 att man vid beviljande av domännamn som slutar med aland.fi från och med den 1 oktober 2003 tillämpar de registreringsprinciper som framgår av lagen om domännamn i Finland (228/2003).

Beslut om beviljande av domännamn aland.fi fattas av Ålands landskapsregering.

Ansökan kan göras per e-post, fax eller brev. Den sökande kan lämna in sin ansökan personligen eller via en nättjänstleverantör. Under aland.fi har registrerats cirka 300 åländska domännamn av tredje nivån. Ett tiotal nya registreringar görs per månad.

Av den officiella status som domänen av andra nivån aland.fi har tillskrivits kan man tydligt sluta sig till att man på Åland är intresserad av att landskapet syns på Internet. Beroende på det internationella domännamnsystemet har andra nivåns domännamn ändå inte samma status och integritet som första nivåns landskoder.

Beslut om ibruktagande av första nivåns domännamn (toppdomäner) fattas på internationell nivå av det amerikanska privaträttsliga samfundet ICANN. Geografiska toppdomäner (Country Code Top Level Domains, förkortning ccTLD) baserar sig på ISO 3166-standarden som avser staters namn. Alla stater som har en i ISO 3166-standarden avsedd officiell landskod får automatiskt av ICANN en

toppdomän som motsvarar landskoden. För närvarande finns över 250 geografiska toppdomäner i användning.

Åland upptogs den 13 januari 2004 bland de stater eller självständiga landskap som avses i ISO 3166-standarden. ICANN har därefter tagit kontakt med de finländska myndigheterna och meddelat, att en toppdomän som motsvarar Ålands landskod står till förfogande och kan aktiveras enligt den tidsplan som Finland önskar.

Ålands landskapsregering önskar ta domännamnet ax i bruk så fort som möjligt. Registreringarna under det nya landskapsdomänen beräknas under det första året uppgå till ungefär 1 000. Ibruktagandet av domännamnet förutsätter dock ett klart och entydigt regelverk i fråga om registreringsprinciper och domännamnsförvaltning.

I 27 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) finns bestämmelser om fördelningen av lagstiftningsbehörigheten mellan landskapet och riket. I paragrafen nämns inte särskilt domännamn, eftersom de är ett relativt nytt tekniskt fenomen och bruket av dem har blivit allmänt först efter att självstyrelselagen har trätt i kraft. Den rikslagstiftning som gäller domännamn, lagen om domännamn, hänför sig till televerksamhet, vilken enligt 27 § 40 punkten i självstyrelselagen hör till rikets lagstiftningsbehörighet. Saken hänför sig också delvis till den lagstiftning som gäller varumärke (27 § 10 punkten) samt bolag och firma (27 § 8 punkten). Också dessa rättsområden hör till rikets behörighet.

Enligt 27 § 42 punkten i självstyrelselagen har riket dessutom lagstiftningsbehörighet i ärenden som angår övriga angelägenheter som enligt grundsatserna i självstyrelselagen skall hänföras till rikets lagstiftningsbehörighet. Domännamn kan närmast ses som en angelägenhet som avses i 42 punkten i självstyrelselagen. Därför bör regleringen av dem anses höra till rikets lagstiftningsbehörighet.

2. Föreslagna ändringar

Lagen om domännamn tillämpas enligt lagens 2 § på domännamn som slutar med Finlands landskod fi. För att lagen skall

kunna tillämpas även på Ålands landskapskod ax, måste lagens 2 § ändras.

Landskapskoden skall enligt förslaget vara avsedd att användas endast av åländska företag, samfund och privatpersoner. Av denna orsak skall domännamnet beviljas endast sådana företag, organisationer och offentliga samfund samt fysiska personer, som har anknytning till Åland.

En juridisk person skall enligt det föreslagna 5 § 2 mom. ha ett fast driftställe på Åland. Begreppet fast driftställe definieras i 13 a § i inkomstskattelagen (1535/1992). Med uttrycket avses i detta sammanhang också t.ex. enheter inom den statliga regionalförvaltningen. En fysisk person skall enligt samma paragraf antingen ha sin hemort i en kommun på Åland eller i självstyrelselagen avsedd hembygdsrätt.

Av lagtekniska skäl föreslås att bestämmelserna i den nuvarande 5 § uppdelas på två skilda paragrafer. Innehållet i de bestämmelser som gäller ansökningsförfarandet i fråga om domännamn föreslås dock inte ändras.

Domännamn som slutar med den åländska ax-koden söks hos Ålands landskapsregering. Enligt förslaget skall Ålands landskapsregering sörja för upprätthållande av domännamnsregister och beviljande av domännamn under koden ax. Det föreslås att det tekniska underhållet av domännamn upphandlas hos en privat tillhandahållare av tjänster. Användningen av den andra nivåns domännamn aland.fi föreslås upphöra. Landskapsregeringens avsikt är att stänga av detta domännamn och avgiftsfritt överflytta dess användare till det nya toppdomännamnet under koden ax.

Om överföring av behörighet mellan riket och landskapet föreskrivs genom en särskild överenskommelseförförordning.

3. Propositionens konsekvenser

Hos dem som använder en webbsida skapar ett geografiskt domännamn en viss föreställning om upprätthållaren av en webbsida som registrerats under den. Av ett geografiskt domännamn kan man exempelvis sluta sig till, av vilken lagstiftning det företag som tillhandahåller nättjänster omfattas.

Den nya landskapskoden gör åländska

företag och privatpersoner mer synliga på Internet. Den ger de företag som verkar på Åland större möjligheter att marknadsföra sina tjänster uttryckligen i egenskap av åländska företag och stärker den åländska identiteten hos privatpersoner som bor på Åland.

Ibrukttagandet av koden understryker även landskapets autonoma status och självstyrelse.

Övergången till att använda det nya domännamnet åsamkar de åländska företag och samfund som för närvarande använder andra nivåns domännamn under *aland.fi* en del kostnader. Ekonomiska kostnader föranleds exempelvis av att byta kontaktinformation på de brevpapper och blanketter som företagen använder. De förväntade kostnaderna är dock inte betydande.

4. Beredningen av propositionen

Regeringens proposition har beretts som tjänsteuppdrag vid kommunikationsministeriet i samarbete med justitieministeriet och Ålands landskapsregering.

Utlåtande om propositionen begärdes av centrala myndigheter, organisationer och samfund. Under remissförfarandet kunde utkastet till proposition fritt kommenteras även på ministeriets webbsidor.

I utlåtandena understöddes förslaget och grundlinjerna i det.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 mars 2006.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av lagen om domännamn

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 13 mars 2003 om domännamn (228/2003) 2 §, 3 § 1 punkten och 5 §, av dem 3 § 1 punkten sådan den lyder i lag 241/2005 och 5 § sådan den lyder delvis ändrad i sistnämnda lag, samt

fogas till lagen en ny 4 a § som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Lagen tillämpas på domännamn som slutar på landskoden för Finland (*landskoden fi*) och landskapskoden för Åland (*landskapskoden ax*) i datornätet Internet, på domännamnsförvaltningen och på förmedlingen av ansökningar om domännamn.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *domännamn* en adressuppgift strax under landskoden *fi* eller landskapskoden *ax* i datornätet Internet i form av ett namn som består av bokstäver, siffror eller andra tecken eller en kombination av dem,

4 a §

Förfarande vid ansökan av domännamn

Ett domännamn skall sökas skriftligen hos Kommunikationsverket på en av verket fastställd blankett. I ansökan skall lämnas de uppgifter som behövs för behandlingen av ansökan. Uppgifter som behövs för handläggningen av fysisk persons ansökan är åtminstone namn, personbeteckning, postadress och e-postadress samt uppgifter om namnservrar som är anknutna till domännamnet.

Kommunikationsverket ger närmare föreskrifter om de tekniska konfigurationer som är nödvändiga för att domännamnet skall fungera.

Sökanden kan ansöka om ett eller flera domännamn. Om samma domännamn söks av flera än en sökande, beviljas namnet den som först ansökt om det.

Domännamn får inte sökas för att lagras i syfte att överlåta dem vidare.

För behandlingen av ansökan skall en avgift betalas. Avgiftens storlek bestäms enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). I ansökan skall lämnas en utredning över att avgiften är betald.

5 §

Allmänna förutsättningar för beviljande av domännamn

Ett domännamn som slutar med landskoden fi beviljas:

1) en i Finland registrerad juridisk person eller privat näringsidkare,

2) ett finländskt offentligt samfund, ett statligt affärsverk, en självständig offentlighetslig inrättning, en offentlighetslig förening,

3) en främmande stats beskickning,

4) en person som fyllt 15 år och som har i lagen om hemkommun (201/1994) avsedd hemkommun i Finland och finländsk personbeteckning.

Ett domännamn som slutar på landskapskoden ax beviljas:

1) en enskild näringsidkare som har i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) avsedd hembygdsrätt eller som har sin hemkommun eller fast driftsställe i landskapet Åland,

2) en juridisk person som har fast driftsställe eller som är registrerad på Åland,

3) ett offentligt samfund, ett affärsverk, en självständig offentlighetslig inrättning eller en offentlighetslig förening som verkar på Åland eller har registrerats där,

4) en person som fyllt 15 år och vars hemkommun är på Åland eller som har i självstyrelselagen för Åland avsedd hembygdsrätt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 7 oktober 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

Kommunikationsminister *Susanna Huovinen*

Lag

om ändring av lagen om domännamn

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 13 mars 2003 om domännamn (228/2003) 2 §, 3 § 1 punkten och 5 §,
 av dem 3 § 1 punkten sådan den lyder i lag 241/2005 och 5 § sådan den lyder delvis ändrad i
 sistnämnda lag, samt
fogas till lagen en ny 4 a § som följer:

Gällande lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Lagen tillämpas på domännamn som slutar med landskoden för Finland (*landskoden fi*) i datornätet Internet, på domännamnsförvaltningen och på förmedlingen av ansökningar om domännamn.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med
 1) *domännamn* en adressuppgift strax under landskoden fi i datornätet Internet i form av ett namn som består av bokstäver, siffror eller andra tecken eller en kombination av dem,

Föreslagen lydelse

2 §

Tillämpningsområde

Lagen tillämpas på domännamn som slutar på landskoden för Finland (*landskoden fi*) och *landskapskoden för Åland (landskapskoden ax)* i datornätet Internet, på domännamnsförvaltningen och på förmedlingen av ansökningar om domännamn.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med
 1) *domännamn* en adressuppgift strax under landskoden fi *eller landskapskoden ax* i datornätet Internet i form av ett namn som består av bokstäver, siffror eller andra tecken eller en kombination av dem,

4 a §

Förfarande vid ansökan av domännamn

Ett domännamn skall sökas skriftligen hos Kommunikationsverket på en av verket

fastställd blankett. I ansökan skall lämnas de uppgifter som behövs för behandlingen av ansökan. Uppgifter som behövs för handläggningen av fysisk persons ansökan är åtminstone namn, personbeteckning, postadress och e-postadress samt uppgifter om namnservrar som är anknutna till domännamnet.

Kommunikationsverket ger närmare föreskrifter om de tekniska konfigurationer som är nödvändiga för att domännamnet skall fungera.

Sökanden kan ansöka om ett eller flera domännamn. Om samma domännamn söks av flera än en sökande, beviljas namnet den som först ansökt om det.

Domännamn får inte sökas för att lagras i syfte att överlåta dem vidare.

För behandlingen av ansökan skall en avgift betalas. Avgiftens storlek bestäms enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). I ansökan skall lämnas en utredning över att avgiften är betald.

5 §

Ansökan om domännamn

Ett domännamn som slutar med Finlands landskod och som används inom datornätet Internet söks skriftligen på en av Kommunikationsverket fastställd blankett, där de uppgifter som behövs för behandlingen av ansökan läggs fram. Uppgifter som behövs för handläggningen av en fysisk persons ansökan är åtminstone namn, personbeteckning, postadress och e-postadress samt uppgifter om namnservrar som är anknutna till domännamnet. (21.4.2005/241)

1 mom. har ändrats genom L 241/2005, som träder i kraft den 1.3.2006. Den tidigare formen lyder:

Ett domännamn som slutar med Finlands landskod och som används inom datornätet Internet söks skriftligen på en av Kommunikationsverket fastställd blankett där de uppgifter som behövs för behandlingen av ansökan läggs fram.

Kommunikationsverket ger närmare

5 §

Allmänna förutsättningar för beviljande av domännamn

Ett domännamn som slutar med landskoden fi beviljas:

1) en i Finland registrerad juridisk person eller privat näringsidkare,
2) ett finländskt offentligt samfund, ett statligt affärsverk, en självständig offentligrättslig inrättning, en offentligrättslig förening,

3) en främmande stats beskickning,

4) en person som fyllt 15 år och som har i lagen om hemkommun (201/1994) avsedd hemkommun i Finland och finländsk personbeteckning.

Ett domännamn som slutar på landskapskoden ax beviljas:

1) en enskild näringsidkare som har i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) avsedd hembygdsrätt eller som har sin hemkommun eller fast driftsställe i landskapet Åland,

2) en juridisk person som har fast

Gällande lydelse

föreskrifter om de tekniska konfigurationer som är nödvändiga för att domännamnet skall fungera.

En i Finland registrerad juridisk person eller privat näringsidkare, ett finländskt offentligt samfund, ett statligt affärsverk, en självständig offentligrättslig inrättning, en offentligrättslig förening och en främmande stats beskickning eller den som fyllt 15 år och som har i lagen om hemkommun (201/1994) avsedd hemkommun i Finland och finländsk personbeteckning kan ansöka om domännamn. Sökanden kan ansöka om ett eller flera domännamn. Om samma domännamn ansöks av flera än en sökande, beviljas namnet till den som först ansökt om det.

Föreslagen lydelse

driftsställe eller som är registrerad på Åland,

3) ett offentligt samfund, ett affärsverk, en självständig offentligrättslig inrättning eller en offentligrättslig förening som verkar på Åland eller har registrerats där,

4) en person som fyllt 15 år och vars hemkommun är på Åland eller som har i självstyrelselagen för Åland avsedd hembygdsrätt.

Denna lag träder i kraft den 20 .